

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA‘LIMI
VAZIRLIGI**

2024

**QASHQADARYO VILOYATI PEDAGOGLARNI
YANGI METODIKALARGA O‘RGATISH
MILLIY MARKAZI**

**Respublika ilmiy-amaliy
anjumani**

**UMUMTA‘LIM MAKTAB O‘QITUVCHILARINING TA‘LIM
SIFATI MONITORINGI NATIJALARI: MUAMMO VA
YECHIMLAR**

**QASHQADARYO VILOYATI PEDAGOGLARNI YANGI
METODIKALARGA O‘RGATISH MILLIY MARKAZI**

**UMUMTA’LIM MAKTAB O‘QITUVCHILARINING
TA’LIM SIFATI MONITORINGI NATIJALARI:
MUAMMO VA YECHIMLAR**

RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI
(QASHQADARYO VILOYATI, 2024-YIL 21-IYUN)

**“ МОНИТОРИНГ КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАНИЯ УЧИТЕЛЕЙ
ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ШКОЛ: ПРОБЛЕМЫ И
РЕШЕНИЯ”**

РЕСПУБЛИКАНСКАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ
КОНФЕРЕНЦИЯ
(КАШКАДАРЬИНСКАЯ ОБЛАСТЬ, 21 ИЮНЯ 2024 ГОДА))

**RESULTS OF TEACHING QUALITY MONITORING OF HIGH
SCHOOL TEACHERS: PROBLEMS AND SOLUTIONS**

REPUBLICAN SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE
((KASHKADARYA REGION, JUNE 21, 2024))

QARSHI–2024

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida XXI asr ko'nikmalarini rivojlantirishning tendensiyalari va texnologiyalari: mahalliy va xorijiy tajribalar. Respublika ilmiy-amaliy konferensiya materiallari. – Qarshi, Qashqadaryo viloyat PYMO‘MM,

Ushbu to'plamda Qashqadaryo viloyati pedagoglarni yangi metodikalarga o'rgatish milliy markazi tomonidan tashkil etilgan – “Boshlang'ich sinf o'quvchilarida XXI asr ko'nikmalarini rivojlantirishning tendensiyalari va texnologiyalari: mahalliy va xorijiy tajribalar” mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy konferensiyaga kelib tushgan tezis va maqolalar o'rin olgan. Mazkur ilmiy-amaliy konferensiyaning ilmiy yo'nalishi, maqsad va vazifalari o'quvchilarida XXI asr ko'nikmalarini rivojlantirishning zamonaviy tendensiyalari va texnologiyalari, xalqaro tajribalar, boshlang'ich sinf o'qituvchilarining 4K modeli asosida o'qitishga doir kompetentligini rivojlantirishga doir zamonaviy metodika va strategiyalar, boshlang'ich sinflarda xalqaro tadqiqotlarni joriy etishning istiqbol rejalari, maktabgacha va boshlang'ich ta'lim uzviyligini ta'minlashning ijtimoiy-pedagogik masalalari hamda intensiv usullari, natijaga yo'naltirilgan uzluksiz ta'limni joriy etish tendensiyalariga doir xalqaro va mahalliy ilmiy tadqiqotlarni to'plash, tajribalarni o'rganish, aniqlash va ommalashtirishdan iborat.

Ilmiy-amaliy konferensiya materiallaridan umumta'lim maktab o'qituvchilari, pedagoglarni yangi metodikalarga o'rgatish milliy markazi va oliy ta'lim muassasalari professor-o'qituvchilari, mazkur sohaga doir ilmiy izlanishlar olib borayotgan tadqiqotchilar va talabalar foydalanishlari mumkin.

MAS'UL MUHARRIR:

A.S.Mallayev Qashqadaryo viloyat PYMO‘MM direktori, fizika-matematika fanlari nomzodi, dotsent

TAQRIZCHILAR:

L.M.Umarov Qashqadaryo viloyati PYMO‘MM Uzluksiz kasbiy ta'lim bo'limi boshlig'i, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent
M.B.Raximqulova Samarqand VPYMO‘MM Maktabgacha, boshlang'ich va maxsus ta'lim metodikasi kafedrasini mudiri, p.f.n. dotsent

Tahrir hay'ati a'zolari:

Shodiyeva M.J Maktabgacha boshlang'ich va maxsus ta'lim kafedrasini mudiri, pfd (DSc), v/b professor
Qosimova G.I Maktabgacha boshlang'ich va maxsus ta'lim kafedrasini dotsenti, pffd (PhD)
Shaxmurodova D.A Maktabgacha boshlang'ich va maxsus ta'lim kafedrasini v/b dotsenti
Abduholiqova M.B Maktabgacha boshlang'ich va maxsus ta'lim kafedrasini v/b dotsenti
Azizova D.Y Maktabgacha boshlang'ich va maxsus ta'lim kafedrasini katta o'qituvchisi
Zaripova M.Q Maktabgacha boshlang'ich va maxsus ta'lim kafedrasini katta o'qituvchisi
Rasulova S.M Maktabgacha boshlang'ich va maxsus ta'lim kafedrasini katta o'qituvchisi
Irisova S.R Maktabgacha boshlang'ich va maxsus ta'lim kafedrasini katta o'qituvchisi
Yuldasheva Yu.J Maktabgacha boshlang'ich va maxsus ta'lim kafedrasini katta o'qituvchisi
Karimova U.Sh Maktabgacha boshlang'ich va maxsus ta'lim kafedrasini katta o'qituvchisi
Raximova R.B Maktabgacha boshlang'ich va maxsus ta'lim kafedrasini katta o'qituvchisi
Xolmatova G.I Maktabgacha boshlang'ich va maxsus ta'lim kafedrasini katta o'qituvchisi
Ergasheva M.N Maktabgacha boshlang'ich va maxsus ta'lim kafedrasini o'qituvchisi
Rajabova X.H Maktabgacha boshlang'ich va maxsus ta'lim kafedrasini o'qituvchisi

To'plamdan o'rin olgan maqolalarning saviyasi, sifati va ilmiy dalillarning haqqoniyligi hamda mazmuni uchun mualliflar mas'uldir.

SO‘Z BOSHI

Mamlakatimizda ta‘lim-tarbiya sohasini, xususan, ta‘limning asosiy va hal qiluvchi bo‘g‘ini hisoblangan maktabgacha va maktab ta‘limi tizimi faoliyatini yanada rivojlantirish, uni yangi bosqichga olib chiqish, murabbiy va pedagoglar mehnatini munosib rag‘batlantirish, ularni har tomonlama qo‘llab-quvvatlash, ta‘lim-tarbiya, ilm-fan va madaniyat sohasini uzviy rivojlantirish va ularni doimiy takomillashtirish ishlari davlat siyosatining asosiy va ustuvor yo‘nalishi sifatida belgilanganligi ta‘lim-tarbiya sohasiga alohida e‘tibor berilishi yangilanayotgan O‘zbekistonda ta‘limning yangi “o‘zbek modeli” yaratilayotganligidan dalolatdir.

Bugungi kunda butun dunyoda ro‘y berayotgan globallashuv sharoitida mamlakatimiz barqaror taraqqiy etib borish uchun har tomonlama modernizatsiyalashgan tizimli yondashuvni taqozo qilayotganligi munosabati bilan olib borilayotgan islohotlar samarasini yanada oshirish, davlat va jamiyatning har tomonlama va jadal rivojlanishi uchun shart-sharoitlar yaratish, mamlakatimizni modernizatsiya qilish hamda hayotning barcha sohalarini liberallashtirish bo‘yicha ustuvor yo‘nalishlarni amalga oshirish maqsadida ko‘plab vazifalar amalga oshirilmoqda.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan 2023-yil 11-sentabr kuni “O‘zbekiston – 2030” strategiyasini tasdiqlash haqidagi PF-158-sonli Farmon imzolandi. Bu esa ta‘lim sohasida ham ko‘plab vazifalarni amalga oshirish shartini qo‘ydi.

Asosiy e‘tibor yosh avlodga ta‘lim tizimining barcha bosqichlarida sifatli va zamonaviy ta‘lim-tarbiya berishga, mehnat bozorida talab yuqori bo‘lgan kasb-hunarlarni o‘rgatish, yosh avlodning ham jismonan, ham ma‘nan sog‘lom bo‘lishlarida, ularning milliy va umumbashariy qadriyatlar asosida mustaqil va mantiqiy fikrlaydigan, ezgu fazilatli vatanparvar insonlar bo‘lib ulg‘ayishlarida kuchli ijtimoiy ximoya, sifatli ta‘lim, zamonaviy bilim va tajribalar muhim ahamiyatga ega. Bunda albatta pedagog o‘qituvchilarning kasbiy salohiyati muhim hisoblanadi.

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim, fan va innovatsiyalar vazirining 2024 yil 18-yanvardagi 16-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan 2024-yilda mamlakatimizda o‘tkaziladigan xalqaro va respublika miqyosidagi ilmiy hamda ilmiy-texnik anjumanlar rejasiga ko‘ra Qashqadaryo viloyati pedagoglarni yangi metodikalarga o‘rgatish milliy markazi tomonidan 2024 yil 30-aprel kuni “Umumta‘lim maktab o‘qituvchilarining ta‘lim sifati monitoringi natijalari: muammo va yechimlar” mavzusida respublika (oflayn va onlayn) ilmiy-amaliy konferensiya tashkil etildi.

Konferensiyaning ilmiy yo‘nalishi, maqsad va vazifalari boshlang‘ich sinf o‘quvchilarida XXI asr ko‘nikmalarini rivojlantirishning zamonaviy tendensiyalari va texnologiyalari, xalqaro tajribalar, boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining 4K modeli asosida o‘qitishga doir kompetentligini rivojlantirishga doir zamonaviy metodika va strategiyalar, boshlang‘ich sinflarda xalqaro tadqiqotlarni joriy etishning istiqbol rejalari, maktabgacha va boshlang‘ich ta‘lim uzviyligini ta‘minlashning ijtimoiy-pedagogik masalalari hamda intensiv usullari, natijaga yo‘naltirilgan uzluksiz ta‘limni joriy etish tendensiyalariga doir xalqaro va mahalliy ilmiy tadqiqotlarni to‘plash, tajribalarni o‘rganish, aniqlash va ommalashtirishdan iborat.

Konferensiya uchun jami 218 ta maqola qabul qilindi (shundan 30 nafar ilmiy daraja va unvonga ega bo‘lganlar). Konferensiyada oliy ta‘lim muassasalaridan jami 24 nafar professor-o‘qituvchi, A.Avloniy nomidagi milliy-tadqiqot institutidan 3 nafar ilmiy daraja va unvonga ega professor-o‘qituvchi, Pedagoglarni yangi metodikalarga o‘rgatish milliy markazlaridan jami 112 nafar professor-o‘qituvchi, umumiy o‘rta ta‘lim muassasalaridan jami 40 nafar, mustaqil izlanuvchi, doktorant va talabalardan jami 36 nafar, Maktabgacha ta‘lim tashkilotlaridan jami 3 nafar tarbiyachilar maqola bilan ishtirok etdi.

Konferensiya to‘plamiga kiritilgan maqolalar boshlang‘ich sinf o‘quvchilarida XXI asr ko‘nikmalarini rivojlantirishga xizmat qilib, zamonaviy innovatsion iqtisodiyot talablariga javob beradigan umumta‘lim dasturlari va yangi davlat ta‘lim standartlarini joriy etish, o‘quvchilarning bilim darajasini baholashda xalqaro PISA, TIMSS, PIRLS va boshqa dasturlarda doimiy ishtirok etishining pedagogik imkoniyatlarini aks ettiradi. To‘plam professor-o‘qituvchilar, iqtidorli talabalar, ilmiy izlanuvchilarning ilmiy-tadqiqot ishlarini yoritishda nazariy-metodologik manbaa bo‘lib xizmat qilishi mumkin.

**Qashqadaryo viloyati pedagoglarni yangi metodikalarga
o‘rgatish milliy markazi direktori f-m.f.n., dotsent A.S.Mallayev**

Prezidentimizning “O‘zbekistonning o‘z istiqlol va taraqqiyot yo‘li”, “O‘zbekiston – kelajagi buyuk davlat” asarlarida umuminsoniy qadriyatlarni tiklash haqidagi mulohazalarida ta‘lim-tarbiya masalalarini faollikka asoslangan tamoyillarga o‘tkazish, o‘sib kelayotgan yosh avlodni yangiliklarni tez qabul qilishga undash, istiqlol yaratgan keng imkoniyatlardan foydalanib, faoliyatimizning hamma sohalarida yuksak natijalarga erishish haqida so‘z yuritilgan. Kelajak avlod yoshlarining bugunki kunda psixolog va pagogik tadqiqotchilarning bergan ma‘lumotlariga asosan 17- 21 yosh oralig‘i inson ijtimoiylashuv bosqichining yetuk pallasi bo‘lib, unda bir qator psixologik sifatlar, xususiyatlar, yuksak his - tuyg‘ular, burch va qadriyatlar tizimi tubdan o‘zgaradi. Aynan xuddi shu yosh bochqichi, talabalik davriga to‘g‘ri kelishini inobatga oligan holda, uni tahlil etish shaxs kamolotining ko‘plab jihatlarini ochib berishi ehtimoldan holi emas. Agar biz talabani shaxs deb olsak, uning faoliyati to‘liq ijtimoiy rollarni o‘zlashtirish jarayoni bilan xarakterlanadi. Demak, ushbu mavzuni o‘rganish uchun bizda asos bor. Qolaversa, mazkur turkumdagi ilmiy tadqiqotlar mamlakatimiz psixologiyasi uchun o‘ziga xos yangi ilmiy maktablarni yaratishi ehtimoldan holi emas.

Tadqiqotchi M.A.Nguyenning fikricha, ta'lim jarayoni talabalar shaxsi uchun yuksak axloqiy va estetik his -tuyg‘ularni shakllantiruvchi psixologik omillardan biri sanaladi. Ya'ni ularning his - tuyg‘ulari faqat o‘z manfaati uchun emas, balki jamiyat mafaatlari bilan uyg‘unlashadi. Kasbiy bilim va ko‘nikmalar asosida, talabalar o‘z kelajak yo‘lini tanlay boshlaydilar shuningdek, mehnat munosabatlari haqida tasavvurlari yanada ortib, fuqarolik va kasbiy rollarni to‘liq anglay boshlaydilar. Aslini olib aytadigan bo‘lsak izlanish bu tadqiqotning asosini tashkil etadi.. Bundan tashqari, talabalarning emotsional holati ko‘proq ularning akademik muvaffaqqiyatlari bilan bog‘liq bo‘lib, bunday muvaffaqqiyatlar zamirida har bir pedagog o‘qituvchilarning o‘rni beqiyos sanaladi. Chunki, talabalar har bir izlanuvchiga xos aqliy, hissiy, kommunikativ xususiyatlarni o‘zlashtira boradi.

Ta'kid joizki, har bir oliy ta'lim o‘qituvchisi nafaqat intellektual jihatdan, balki shaxslilik fazilatlarini jihatdan ham boshqalar uchun namuna bo‘la olishlari shart sanaladi. Ta'lim jarayoni bilan bog‘liq hamkorlikdagi faoliyat o‘z mazmunida, o‘zaro qadriyatlarga asoslangan muloqot, ta'lim-tarbiya berishdagi bag‘rikenglik, boshqalar kechinmalariga qaratilgan empatik munosabatlar kabilarni ham qamrab olishi lozim sanaladi.

Mohiyatan, talaba so‘zi lotincha so‘zdan olngan bo‘lib, “o‘qish”, “mehnat qilish” kabi ma'nolarni angalatadi. Ya'ni bu davr inson tomonidan yangi bilimlarni

o'zlashtirish bosqichidir . Universitetda o'qish bir tomondan yaqinlar va ota - onadan uzoqlashish bo'lsa, ikkinchi tomondan yashash joyining o'zgarishi bilan bog'liq kechinmalarning yuzaga kelishi bilan xarakterlanadi. Mazkur ikki omil ham talabalar emotsional intellekti dinamikasi uchun o'ziga xos psixologik shart-sharoitlardan biri hisoblanadi.

I.N.Andreyevaning aytishicha, talabalarning yangi sharoitlarga moslashishi va yaqinlaridan uzoqlashishi, ularda ichki nizolarni paydo etadi, ya'ni ehtiyojlar, qiziqishlar va intilishlar yo'nalishida to'qnashuvlar yuzaga keladi. Ichki nizolarning sababi shuki, muammoga oid yechimlarni tanlashdagi qiyinchiliklar va yangi muhitdagi talablarning haddan tashqari yuqoriligidir. Keyinchalik, ushbu muammolarning hal etilishi organizm uchun mamnuniyat va quvonch hislarini kechishini yuzaga keltiradi. Ha albatta, muallif nazarida ichki nizolarning paydo bo'lishi bu yangi ijtimoiy muhit va uning talabalari bilan bog'liq. Shuningdek, ichki nizolarga munosabat va uni yengish shaxsga xos individual xususiyatlar turiga ham bog'liq sanaladi. Misol uchun, ba'zi talabalar muammoli vaziyatlarda tez yechim topsalar, ba'zilar bunday imkoniyatdan mustasno sanaladilar. Yuqoridagilardan farqli o'laroq, I.S.Stepanovning ta'kidicha, o'quv faoliyati bilan bog'liq muvaffaqiyatsizliklar talabalarda salbiy his - tuyg'ularning namoyon bo'lishini yuzaga keltiradi. Salbiy his - tuyg'ular asta - sekin ko'payib, ular oxir - oqibat umidsizlik tuyg'usini paydo etadi. "Umidsizlik" - bu keng ma'noda barcha qiyinchiliklar va qarama-qarshiliklarni hal qilishning halokatli yo'li sanaladi. Ba'zida ayrim talabalarning o'qishni tashlab ketishi va o'z jonlariga qasd qilishlari ham ayrim manbalarda keltirib o'tilgan. Mazkur holat ko'proq, dunyoqarashi cheklanagan, qo'rqqoqlikka moyil, ekstremal vaziyatlarda o'zini o'zi boshqara olmaydigan talabalar tipida ko'proq uchraydi. Demak, talaba o'z his - tuyg'ularini har qanday shart - sharoitdalarida boshqara olishni o'rgana borishi lozim sanaladi.

Mohiyatan, yoshlik davri bu o'ziga xos sezgirlik davri sanalib, mazkur davrda inson tabiatiga xos bo'lgan his - tuyg'ularning barcha ko'rinishlari takomillasha boradi. Bunga asosiy sabab guruhviy faoliyat va ta'lim - tarbiya jarayonidagi yuqori bilim ko'nikmalar hisoblanadi. Bandan tashqari, talabalarning emotsional sohasida nafaqat ob'yektiv hislar (ma'lum bir voqyeaga, shaxsga, hodisaga yo'naltirilgan), balki umumlashtirilgan his-tuyg'ular ham shakllanib boradi (ijobiy tuyg'ular, salbiy tuyg'ular, hazil tuyg'usi, rahamdillik, samimiylik va hokazo).

Ilmiy jihatdan olib qaralganda, talabalarda emotsional intellektni rivojlantirish ishlari, kasbiy kompetentlik va o'z-o'zini rivojlantirish orqali ham amalga oshiriladi.

Birinchiidan, yuqori emotsional intellekt, avvalambor, empatiya, kommunikativ bag'rikenglik, o'zini o'zi anglash va intilishlar darajasining yetarliligi, o'ziga ishonch va akademik qobiliyatlar, o'z his-tuyg'ularidan xabardor bo'lish, ularni

boshqara olish, sheriklarining his-tuyg'ularidan xabardor bo'lish hamda o'z kechinmalarini tartibga sola olish qobiliyatlari bilan xarakterlanadi.

Ikkinchidan, emotsional intellektning yuqori darajasiga ega bo'lgan talaba, bu, birinchi navbatda, o'z hayotini, kasbiy yo'lini, o'z hissiy olamini chuqur anglay olgan shu bilan birga, introspeksiyaga (ichki kuzatuvga) moyil hamda o'zini o'zi har tomonlama namoyon qiladigan shaxsdir.

Talabalarda emotsional intellekt rivojlanishining individual-tipik xususiyatlarini faktorli analiz yordamida tekshirish uchun Dj. Raven tomonidan ishlab chiqilgan "Progressiv matritsalar ya'ni umumiy intellekt" testi, Dj. Gilfordning "Sotsial intellektni o'rganish xususiyatlari" so'rovnomasi, N. Xollning "Emotsional intellekt xususiyatlarini o'rganish" so'rovnomasi va Lyusina tomonidan ishlab chiqilgan "Umumiy emotsional intellekt ko'rsatkichlari" kabi so'rovnomalardan foydalanildi. Faktorli tahlil shunday statistik ko'rsatkichki, tadqiqotda qo'llaniladigan metodikalar yoki so'rovnomalar shkalalari birinchi faktorda yuqori vazndagi shkalalar borligi yoki ortiqcha shkalalarni va tadqiqotda ko'zlangan maqsadga yerishishda yuqori natijani aniqlashda imkon beradigan statistik mezonlardan biri sanaladi. Quyida keltiriladigan jadvalda Chirchiq davlat pedagogika universitetutida tahsil oluvchi talabalarining umumiy va sotsial intellekt ko'rsatkichlar omillarini o'rganish kabi so'rovnomalardan olingan natijalarning faktorli tahlil ko'rsatkichlari keltirilgan.

Tadqiqotdan olingan natijalar shuni namoyon qiladiki, Chirchiq davlat pedagogika universitetuti talabalarining progressiv matritsalar ya'ni umumiy intellekt va sotsial intellekt diagnostikasi ko'rsatkichlarini o'rganish so'rovnomalari natijalari va ulardagi o'zaro individual-psixologik xususiyatlarni qay tarzda yo'lga qo'yilishini belgilab beruvchi mexanizm sanaladi. Sinaluvchilar natijalari faktorli analiz bo'yicha ko'rsatkichlar 4 ta faktorlarga birlashdi. Birinchi shkalani tashkil etgan psixologik faktorlar: muloqot ishtirokchisining fikrlarini tushunish 0,738, verbal ekspressiyani tushunish 0,715 va sotsial intellekt 0,843 kabi natijalar bilan o'zaro farqlandi. Ikkinchi shkalani tashkil etgan psixologik faktorlar: noverbal xulq-atvorni tushunish 0,685 va shaxslararo o'zaro ta'sir 0,724 natija bilan alohida xarakterlanadi. Uchinchi shkalani tashkil etgan psixologik omillar: umumiy intellekt 0,860 va shaxslararo o'zaro ta'sir 0,432 daraja bilan qayd etildi. To'rtinchi shkalani tashkil qilgan psixologik birliklar: noverbal xulq-atvorni tushunish 0,699 va shaxslararo o'zaro ta'sir 0,425 kabi psixologik xususiyatlar bilan farqlandi. Sinaluvchilarning to'plagan qiymatlari to'rtta faktorlarga birlashganligi va bu faktorlar so'rovnomadagi asosiy qiymatlar va ahamiyatli farqlarni belgilovchi asosiy xususiyatlarni tashkil etmoqda. Keyingi jadvalda Chirchiq davlat pedagogika universitetuti talabalarining umumiy emotsional intellekt so'rovnomalari bo'yicha olingan faktorli analiz ko'rsatkichlari taqdim qilinadi.

Yuqorida tahlil etilgan barcha nazariy yondoshuvlarning oliy maqsadi bitta, ya'ni emotsional intellektning haqiqiy mohiyatini ochish, kerak bo'lsa uni rivojlantirishning psixologik, pedagogik shart - sharoitlarini aniqlashdir. Xulosa qilib aytganda, emotsional intellekt ko'plab kognitiv jarayonlar, irodaviy sifatlar, refleksiv jarayonlar, ijtimoiy -psixologik sifatlar, muloqot unsurlari kabilar bilan uzviy bog'liq sanaladi. Shuning uchun ham, emotsional intellektni tadqiq etish o'ziga xos murakkab vazifa sanaladi.

Bugungi kunda ta'lim muhitini tashkil etishda ajoyib tilsimlarga duch kelamiz. Tangri ta'lo tomonidan bizga berilayotgan har bir narsaga qanchalik tayyor ekanligimizni va bu jarayondan qay tarzda yo'l topib chiqib keta olishimizni ko'rish maqsadida – tajribali va fidoiy ustozlarning izlanishlariga albatta e'tibor qaratishimiz darkor deb bilamiz .

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Нгуен М.А. Роль эмоционального интеллекта в становлении личности студента-профессионала / Нгуен М.А. // Профессиональное образование. Столица. - "Новые педагогические исследования". № 5, 2007. – С.137-140.
2. Андреева И.Н. Гендерные различия в сфере эмоционального интеллекта // Материалы Междунар. междисциплинарной научно-практ. конф., 19-20 декабря г. Минск, 2003 . – С. 94.
3. Степанов И.С. Психологические условия формирования эмоционального интеллекта личности. Диссертация. 2010. – С.73.
4. Волов В.В. Инновационный подход к исследованию базовых механизмов эмоционального интеллекта // Актуальные проблемы психологического знания. 2016. № 3. С. 93-102
5. Выскочил Н.А. Детерминанты уровня эмоционального интеллекта // Казанский педагогический журнал. – 2009. - №№11-12. – С.123-129
6. Царенкова М.М. Эмоциональный интеллект: от иерархических моделей к представлению о единой когнитивной способности // Психологические исследования: электронный научный журнал. 2014. № 37. Т.7. С.4.
7. Юркевич В. С. Проблема эмоционального интеллекта. // Практическая психология образования, 2012, № 3 (4) июль- сентябрь, С.10.

MUNDARIJA

A.S.MALLAYEV	SO'Z BOSHI	3
M.R.XALIMOV	ZAMONAVIY MAKTAB MENEJERLARINI TAYYORLASHNING DOLZARB MUAMMOLARI	4
R.G.SAFAROVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA 4K KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISHGA YO'NALTIRILGAN PEDAGOGIK JARAYONNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	10
B.S.ABDULLAYEVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARINING 4K MODEL ASOSIDA O'QITISHGA DOIR KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHNING ZAMONAVIY STRATEGIYALARI	13
C.B.МАРЧУК	ФОРМИРОВАНИИ КОММУНИКАТИВНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ В ЦИФРОВОЙ СРЕДЕ: ИДЕИ И ТЕХНОЛОГИИ	19
A.A.IBRAGIMOV	O'QITUVCHILARNI KASBIY RIVOJLANISH STRATEGIYASINI BELGILASHDA KOGNITIV KOMPETENTLILIKNING O'RNI	23
M.J..SHODIYEVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA XXI ASR KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH: ZAMONAVIY TENDENSIYALAR VA XALQARO TAJRIBALAR	28
SH.U.NURULLAYEVA	OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA TALABALAR MUSTAQIL TA'LIMINI INDIVIDUALLASHTIRISH MUAMMOLARI	36
K.A.ABRORXONOVA N.L.KAMOLOVA	RAQAMLI TA'LIM MUHITIDA BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING AQLIY TAFAKKURINI FANLAR VOSITASIDA SHAKLLANTIRISH	39
K.MAVLONOVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA MOLIVAVIY SAVODXONLIK KO'NIKMASINI SHAKLLANTIRISH	44
M.J. SAIDOVA	TIMSS XALQARO BAHOLASH DASTURIDA MATEMATIK SAVODXONLIK	49
N.X.ORIPOVA D.H.IBRAGIMOVA	VARIATIV TA'LIMNING MAZMUNI VA UNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	63
F.R.ABDULLAYEV	O'QUVCHILARDA XXI ASR KO'NIKMALARINING SHAKLLANGANLIGINI BAHOLASH	67
T.Q.RASULEV	BOSHLANG'ICH TA'LIM YANGI AVLOD DARSLIKLARINI ZAMONAVIY METODIKALAR ASOSIDA O'QITISHNING ISTIQBOL REJALARI	75
M.B.RAXIMQULOVA	O'QITUVCHINING ILMIY METODIK MAQOLALARDAN FOYDALANISH KO'NIKMASINI RIVOJLANTIRISH	80
N.SH.RUZIKULOVA	FANLARNING TA'LIM OLUVCHILAR KOMPETENTLILIGINI RIVOJLANTIRISHGA ASOSLANGAN O'QUV TEZAVURUSINI SHAKLLANTIRISH TENDENSIYALARI	84
J.A.MARDANKULOV N. KENJABOYEVA	UZLUKSIZ TA'LIM TIZIMIDA PEDAGOGIK INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR	89
J.P.АННАЕВА	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA INTEGRATSIYAGA OID FANNI O'QITISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYA MASALALARI	94
J.P.АННАЕВА	САМОСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ПЕДАГОГОВ КАК ФАКТОР И ОСНОВА ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАНИЯ	99
Z.B.OQBOYEVA	TECHNIQUES FOR DEVELOPING LIFE SKILLS IN STUDENTS	104
Y.H.HAYDAROV	YOSHLARDA KREATIV FIKRLASHNI SHAKLLANTIRISHDA INTEGRATSION TA'LIMNING ROLI	106
H.M.YO'LDOŠEVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA TABIIY BILIMLARNI INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR VOSITASIDA TAKOMILLASHTIRISHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI	110
D.JURAYEVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING MATEMATIK SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA MANTIQUIY TOPSHIRIQLARNING AHAMIYATI	115
B.A.ATAYEVA	MATEMATIKA DARSLARIDA STEAM TEXNOLOGIYASI ASOSIDA ZAMONAVIY KO'NIKMALARNI SHAKLLANTIRISH	120
M.Y.UMAROVA	BOSHLANG'ICH SINFLARDA KASRLAR MAVZUSINI MUSTAHKAMLASHDA "BINGO" O'YINIDAN FOYDALANISH	123
S.I.BOYMURODOVA	HOZIRGI DAVRDA RIVOJLANGAN XORIJ DAVLATLARIDA BOSHLANG'ICH TA'LIM TIZIMINING TUTGAN O'RNI, AHAMIYATI VA FAOLIYAT DOIRASI	126
D.YO'AZIZOVA	"XXI ASR KO'NIKMALARI" TUSHUNCHASI VA ULARNING MAKTABDA TARBIIYA DARSLARIDA SHAKLLANISHI	130
A.M.SHOIMOV	STEAM XALQARO TADQIQOTINI QO'LLASHDA FANLARARO INTEGRATSIYANING AHAMIYATI	136
S.M.RASULOVA	STEM TA'LIMI VA UNING AFZALLIKLARI	139
X.BEKNAZAROVA G.INATILLAYEVA G.I.XOLMATOVA	BOSHLANG'ICH TA'LIM JARAYONIGA INNOVATSION YONDASHUV	144
G.I.XOLMATOVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA XXI ASR KO'NIKMALARINI O'STIRISHDA ONA TILI DARSLARIDAGI LOYIHA ISHLARINING O'RNI	146
J.T.SUNATOV	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIGA XXI ASR TEXNOLOGIYALARI YORDAMIDA BILIMINI RIVOJLANTIRISH	148

D.SH.ELMURODOVA	"MUAMMOLI TA'LIM TEXNOLOGIYALARI" ASOSIDA TALABALARNING TANQIDIY FIKRLASH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI	153
A.SH.ERGASHEVA	ZAMONAVIY TENDENSIYALAR VA TEXNALOGIYALARNI INNOVATSION TA'LIM SHAROITIDA JORIY ETISH	161
U.T.AHMADJONOV	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA XXI ASR KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH VA XALQARO BAHOLASH DASTURLARINING AHAMIYATI	164
M.U.QAXXOROVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING ANALITIK TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI	170
O'.IMOMNAZAROVA	O'ZBEK TILI DARSLARIDA XXI ASR KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH YO'LLARI	173
G.I.XOLMATOVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING IJODIY TASAVVURLARINI TA'LIMiy O'YINLAR ORQALI OSHIRISH	176
N.H.KARIMOVA I.B.MADRAXIMOVA	BOSHLANG'ICH TA'LIMDA ONA TILI VA O'QISH SAVODXONLIGINI CHET EL METODIKALARINING TADBIQI	178
D.O'.JO'RAYEVA N.XAKIMOVA	BOSHLANG'ICH TA'LIMDA BOLALARNI BADIY ADABIYOTGA O'RGATISH ASOSIDA ZAMONAVIY BILIM VA KO'NIKMALARNI RIVOJLANTIRISH	181
G.X.SHODIYEVA D.V.ERGASHEVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA XXI ASR KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY TENDENSIYALAR VA TEXNOLOGIYALAR, XALQARO TAJRIBALAR	184
E.XOLIYOROVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING O'QITISH METODIKASIDA ZAMONAVIY TENDENSIYALAR VA TEXNOLOGIYALAR	186
M. J. SHODIYEVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARIDA 4K MODEL ASOSIDA O'QITISHGA DOIR KOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI	188
G.I.QOSIMOVA	ILG'OR XORIJIY TAJRIBALARGA ASOSLANGAN YANGI AVLOD O'QUV DASTURLARI USTIDA ISHLASH	194
O.U.AVLAYEV G.X. EGAMBERDIYEVA	BOSHLANG'ICH SINIF YOSHIDAGI BOLALAR PAST O'ZLASHTIRISH SABABLARI	201
O.U.AVLAYEV M.D. AXMADOVA O.O. BEGMAMATOVA S.YO. XOLIQULOVA	BOSHLANG'ICH SINIF BOLALARINING O'QUV FAOLIYATINING XUSUSIYATLARI	204
K.E.BURIYEVA M. DJALDIBAYEVA S. YODGOROVA	O'QUVCHILARDA O'QUV FAOLIYATI MOTIVLARINI SHAKLLANTIRISH	207
К.Э.БУРИЕВА Т. НУРИДДИНОВА. Т.ПАК	ИНДИВИДУАЛЬНЫЙ ПОДХОД В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ	209
К.Э.БУРИЕВА К. РАХМАНОВА	МЕТОДИКА УПРАВЛЕНИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКИМ КАПИТАЛОМ	211
M.B. BURXANOVA M. ABDULAZIZOVA Z. RO'ZIBOYEVA M. ABDUNAZAROVA	МАКТАБ O'QUVCHILARI PSIXOLOGIYASINING SHAKLLANISH JARAYONI VA OMILLARI	213
M.B. BURXANOVA A.B.TURG'UNALIYEVA R. HABIBULLAYEVA O. TOLIPVA	O'SMIRLARNING INTELLEKTUAL RIVOJLANISHIDA PSIXOLOGIK JARAYONLAR	217
D.U.RAXMANOVA B. XOLBOYEVA S. SAFARBOYEVA N. G'AYRATOVA	TALABA INTELLEKTUAL FAOLIYATINI OPTIMALLASHTIRISH USULLARI	220
D.U.RAXMANOVA D.I. OZODBOYEVA N.B. G'AYRATOVA U. ABDULHAQOV	TALABALAR INTELLEKTUAL FAOLIYATINI OPTIMALLASHTIRISHNING PSIXOLOGIK DETERMINANTLARI	223
D.U.RAXMANOVA N.B. G'AYRATOVA	TA'LIM MUHITI - TALABALARNING SHAXSIY RIVOJLANISHI VA O'Z USTIDA ISHLASH MAYDONI.	226
Z.D.DILMURODOVA L.R. BOYPO'LATOV R.ABDURAZZOQOVA	KICHIK MAKTAB YOSH O'QUVCHILAR QOBILIYATI VA QIZIQISHLAR PSIXODIAGNOSTIKASI	229
Z.D.DILMURODOVA S.Z. IBROHIMOVA	KICHIK MAKTAB YOSHIDAGI O'QUVCHILARNING PSIXOLOGIK JARAYONLARI VA XUSUSIYATLARINI SHAKLLANISHI	232

A.A. RISBEKOV		
Z.D.DILMURODOVA S. TULAVBAYEVA	QOBILIYATNING PEDAGOGIK VA PSIXOLOGIK MOHIYATI	235
S.X.GAYUPOVA S.MIRZAXODJAYEVA D.F. O'KTAMOVA	MEHNAT FAOLIYATIDA NAMOYON BO'LADIGAN STRESSLI KECHINMALARNING IYERARXIK PIRAMIDASI	238
J.ABDURASULOV Z.NIZOMJONOVA M.MERGASHOVA	O'QUVCHI YOSHLARNI KASBGA YO'NALTIRISHNING PSIXOLOGIK ASPEKTLARI	241
J.ABDURASULOV Z.A. ABDUSATTOROVA D.A. HUSNIDDINOVA	O'SMIRLIK YOSHIDA SHAXSNING SHAKLLANISHI	244
J.ABDURASULOV S.S. ABDUJALILOVA L.ABDURAHMONOVA	O'SMIRLIK DAVRIDAGI INQIROZLAR	249
M.N.TOJIBOYEV Z.O. ABDUXALILOVA S.J. SADIROVA	TALABALARNING MANTIQUIY TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISHGA TA'SIR ETUVCHI PSIXOLOGIK OMILLAR	253
M.N.TOJIBOYEV M.U. BEKNIYOZOVA N. SOLIYEVA	TALABALARDA INNOVATSION TAFAKKURNING RIVOJLANISHIGA TA'SIR KO'RSATUVCHI IJTIMOY-PSIXOLOGIK OMILLAR	255
M.N.TOJIBOYEV S. TURKMANBOYEVA B. TINCHLIKOVA K. DIYOROVA	SHAXSGA YO'NALTIRILGAN TA'LIM TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA PEDAGOGIK QOBILIYATNI RIVOJLANTIRISH	258
N.T.MADGAPILOVA A. MURADOV R. MUXSIMOV	MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI VA MAKTABNING O'ZARO HAMKORLIGI.	259
N.T.MADGAPILOVA L.F. JALILOVA F. RASHIDOVA S. NAG'MATOVA	UZLUKSIZ TA'LIMDA PEDAGOGIK - PSIXOLOGIK KLASTER YONDASHUVNI JORIY ETISH	263
Z.M.RADJABOVA Z. XAMITOVA R. SAFARBAYEVA	O'SPIRINNING XUSUSIYATLARI VA KASB TANLASHNING PSIXOLOGIK OMILLARI	268
Z.M.RADJABOVA A. TOSHPO'TOV L. YO'LDASHEVA	KASB TANLASH FAOLIYATINING ASOSIY PSIXOLOGIK MUAMMOLARI	270
M.S.MEYLIYEVA G. DURMUSHOVA S. ESHQULOVA	TALABALAR INTELLEKT DINAMIKASI	273
M.S.MEYLIYEVA F. AZIMBOYEVA P. BOBOJONOVA	TA'LIM-TARBIYA JARAYONIDA MILLIY QADRIYATLARNING O'RNI	278
S.R.MIRZAYEVA S. ALLABERGENOVA M. G'OZIYEVA D. MAMASHARIPOVA	OILAGA NISBATAN O'QUVCHILAR IJTIMOYLASHUVINING AYRIM IJTIMOY- DEMOGRAFIK OMILLARI	281
N.J.ESHNAYEV S. YOQUBJONOVA M. XAYBULLAYEVA	OILA INSTITUTINI IJTIMOY-PSIXOLOGIK O'RGANISH VA UNING AHAMIYATI	284
N.J.ESHNAYEV M. ABDAKIMOVA L. ABDURAHMONOVA	JAMIYAT YOSHLARI ONGI VA PSIXOLOGIYASIGA GLOBALLASHUVNING TA'SIRI	286
N.J.ESHNAYEV M. ASLANOVA X. ABDUAZIZOVA	OILALARGA PSIXOLOGIK XIZMAT KO'RSATISH VA UNING IJTIMOY AHAMITI	287
N.SH. RUZMATOVA M. QO'SHNAZAROVA Z. MAMATOVA	SHAXSNING PSIXOLOGIK FAROVONLIGI VA UNING TUZILISHINI O'RGANISHGA DO'IR YONDASHUVLAR	289
N.SH.RUZMATOVA E.X. SATTAROV D. MASHRABBOYEVA	PSIXOLOGIK FAROVONLIK TUSHUNCHASINING MAZMUNMOHIYATI	292

N.SH. RUZMATOVA S. JALILOVA	MOTIVATSIYA MUAMMOSINING NAZARIY TAHLILLARI	295
O.B.OZODQULOV S. KOMILJONOVA Z. AVLOQULOVA	O'QUV JARRAYONINI SAMARALI TASHKIL ETISHDA BUYUK ALLOMALARIMIZNING G'OYA VA FIKRLARINING TUTGAN O'RNI	299
O.B.OZODQULOV R. SHODIYEVA M. YULDASHOVA	BUGUNGI KUNDA PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNING TA'LIM-TARBIYA JARAYONIDAGI O'RNI VA UNI YUKSALTIRISH OMILLARI	304
O.B.OZODQULOV G. BAHRIDDINOVA N. MIRZAUSMONOVA	PROEKTIV METODIKALARDAN FOYDALANISH JARAYONIDA SHAXSNING PSIXODIAGNOSTIKASI	308
X.K.PAXIMOVA K. MAL'YCEVA	ВНЕДРЕНИЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ ПРОЦЕСС	313
X.K.PAXIMOVA E. ЛЮКЯНОВ K. ЧИПУРИН B. ЮНУСОВА	ВОЗМОЖНОСТИ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАНИЯ НА ОСНОВЕ ТЕХНОЛОГИИ МЕДИАОБРАЗОВАНИЯ	316
SH.R.SAMAROVA A. ABDURAXMONOV F. AXMADOVA A. XOLMURODOVA	DEVIANT XULQ-ATVORLI O'SMIRLAR IJTIMOY-PSIXOLOGIK MOSLASHUVINING O'ZIGA XOSLIGI	320
S.N.AMANGELDIYEV Z. JABORBERGANOVA	MUTAXASSISLIK FANLARINI O'QITISHNING INNOVATSION MUHITDAGI METODIKASI	323
B.N.TURAKULOV SH. KABULOVA S. MAMARAJABOVA Z. SAMINJANOVA	INSON QALBI EMOTSIONAL INTELLEKTNING YORQIN KUZGUSI	328
N.B.XUSANOVA Z. JABORBERGANOVA D. MUSINOVA SH. OLLOBERGANOVA	KICHIK MAKTAB YOSHIDA O'QUVCHILARNI MEHNATSEVARLIKKA O'RGATISH, MILLIY RUHDA SHAKLLANTIRISH	333
N.B.XUSANOVA S. TURG'UNOVA F. SHONAZAROVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARIDA KASBIY KOMPETENTSIYALARNI SHAKLLANTIRISHDA XORIJ TAJRIBALARIDAN FOYDALANISH	336
G.MIRZARAXIMOVA M. PAXIMOVA L. BA'ENOVA	ПОЗНАВАТЕЛЬНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ДЕТЕЙ С ДЕФЕКТАМИ РЕЧИ	338
G.MIRZARAXIMOVA M. ПАРДАЕВА M. PAXIMOVA	НУТҚ ФАОЛИЯТИ ВА УЛАРНИНГ ХУСУСИЯТЛАРИ	341
C.M. ЮЛДАШЕВА O'. MUHAMMADIEV SH. O'NAROVA	PEDAGOGIK TA'LIMDA TALABALARINING KASBIY TAYYORGARLIK XUSUSIYATLARI	347
C.M. ЮЛДАШЕВА T. SADULLAYEVA M. PARDABOYEVA	TASNIFLASH USULLARI VA TALABALARNING O'QUV NATIJALARINI BASHORAT QILISH	349
C.M. ЮЛДАШЕВА J. TO'XTAYEVA A. SULEYMANOVA	KASBIY SHAKLLANISH VA KASBIY FAOLIYATNI TADQIQ ETISH PSIXOLOGIK - PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA	352
D.R.ODILOVA	MTT XODIMLARI KOMPETENTLIGINI O'RGANISHNING IJTIMOY-PSIXOLOGIK MUAMMOLARI	355
M.J.ERNAZAROVA M. M.J.ERNAZAROVA M. IKROMOVA	TALABALARDA TA'LIM-TARBIYANI MILLIY QADRIYATLAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISH	361
M.J.ERNAZAROVA O'.B. XURSANOVA	BO'LAJAK O'QITUVCHILARINING KASBIY KOMPETENTLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR	364